

UCHWAŁA NR LXIII/410/2023
RADY MIEJSKIEJ W PRABUTACH

z dnia 22 lutego 2023 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji w latach 2019-2022 r. „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Prabuty na lata 2019-2022”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 40), art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t. j. Dz. U. z 2022r., poz. 840), Rada Miejska w Prabutach uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Prabuty na lata 2019-2022” za lata 2019-2022, którego treść stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Prabutach

Marcin Domagalski

Uzasadnienie

Gmina, zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, w zakresie zadań własnych realizuje sprawy dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Obowiązek sporządzania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami oraz składanie sprawozdania z realizacji powyższego programu raz na 2 lata wynika z art. 87 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Z powyższych względów przyjęcie przedmiotowej uchwały uważa się za zasadne.

SPRAWOZDANIE
z realizacji *PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY PRABUTY*
na lata 2019-2022

Wprowadzenie

Program Opieki nad Zabytkami Gminy Prabuty na lata 2019-2022 został przyjęty Uchwałą Uchwała Nr XV/95/2019 Rady Miejskiej w Prabutach z dnia 30 października 2019 roku w sprawie przyjęcia „Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Prabuty na lata 2019 – 2022”.. Uchwała powyższa została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego z 27 listopada 2019 r. poz. 5315. Zgodnie z art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022, poz. 840 ze zm.) burmistrz co dwa lata sporządza sprawozdanie z realizacji Programu, które przedstawia radzie gminy.

Niniejsze sprawozdanie obejmuje pełny czteroletni okres realizacji zgodnie z ustaleniami dotyczącymi oceny i monitoringu, zawartymi w rozdziale 8 „*Monitoring programu opieki nad zabytkami*” *Program Opieki nad Zabytkami Gminy Prabuty na lata 2019-2022*.

Sprawozdanie sporządzono w oparciu o:

- prowadzony na bieżąco monitoring *Programu*, polegający na obserwowaniu zmian, jakie zachodziły w wyniku realizacji priorytetów i zadań Programu, analizie zebranych danych,
- zebraniu informacji od poszczególnych wydziałów Urzędu Miasta i Gminy Prabuty i jednostek organizacyjnych gminy o działaniach mających na celu opiekę nad zabytkami na terenie miasta i gminy Prabuty.

Założenia programowe

W *Programie Opieki nad Zabytkami Gminy Prabuty na lata 2019-2022* na podstawie analizy mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń (SWOT) zdefiniowano następujące priorytety działań w zakresie opieki na zabytkami w Gminie Prabuty:

- I. Ochrona i rewaloryzacja krajobrazu kulturowego,
- II. Promocja i popularyzacja walorów dziedzictwa kulturowego Gminy,
- III. Restytucja niematerialnego dziedzictwa kulturowego.

Realizacja zadań

W ramach priorytetu I „Ochrona i rewaloryzacja krajobrazu kulturowego”, który ma na celu polepszenie stanu zachowania zabytków, ich prawidłową konserwację i renowację, przywrócenie atrakcyjności historycznych obiektów poprzez ich wyeksponowanie w krajobrazie kulturowym naszego regionu,

I) w ramach działania „Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania” Gmina Prabuty w okresie 2019-2022 wydatkowała z budżetu następujące kwoty:

- 1) w celu poprawienia stanu technicznego zabytków należących do Gminy Prabuty:
 - na prace konserwatorskie i remontowe Bramy Kwidzyńskiej - 123 405,00 zł;
 - na remont dachu budynku Urzędu Miasta i Gminy w Prabutach – 225 000,00 zł;
- 2) na badania archeologiczne prowadzone w mieście Prabuty:
 - w 2019 r. - 34 667,45 zł,
 - w 2020 r. - 15 034,20 zł,
 - w 2021 r. - 20 193,07 zł,razem w okresie sprawozdawczym: 69 894,72 zł;
- 3) na prace renowacyjne postumentu i figury Matki Boskiej przy ul. Warszawskiej, w ramach projektu Budżetu Obywatelskiego w 2019 r. - 25 000,00 zł,

II) w ramach działania „Wzmacnianie atrakcyjności zabytków i krajobrazu kulturowego” Gmina Prabuty w marcu 2019 r. na terenie miasta dokonała nasadzeń blisko 50 drzew. Rodzime gatunki drzew takich jak: klon jawor, grab pospolity, dąb szypułkowy, buk pospolity, lipa drobnolistna oraz klon kulisty zostały posadzone w pasach dróg gminnych przy ulicach: Jagotty, Wojska Polskiego, Obrońców Westerplatte, Chodkiewicza oraz na rondzie gen. Andersa. Wykonane nasadzenia to pierwszy etap uzupełnienia istniejących alei drzew oraz tworzenia nowych terenów zieleni w mieście;

III) w ramach działania „Rozpoznanie gminnego dziedzictwa kulturowego”:

- 1) w 2019 r. przyjęta została gminna ewidencja zabytków Zarządzeniem Nr 89/2019 Burmistrza Miasta i Gminy Prabuty z dnia 19 grudnia 2019 roku w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków położonych na terenie Miasta i Gminy Prabuty,
- 2) w 2020 r. nastąpiła aktualizacja gminnej ewidencji zabytków, w wyniku której Burmistrz Miasta i Gminy Prabuty wydał Zarządzenie Nr 75/2020 z dnia 22 października 2020 roku w sprawie włączenia nowych kart adresowych zabytków położonych na terenie Miasta i Gminy Prabuty do Gminnej Ewidencji Zabytków,
- 3) w 2021 r. nastąpiła kolejna aktualizacja gminnej ewidencji zabytków, w wyniku której Burmistrz Miasta i Gminy Prabuty wydał Zarządzenie Nr 21/2022 z dnia 9 lutego 2022 r. w sprawie włączenia nowej karty adresowej zabytku położonego na terenie Miasta i Gminy Prabuty do Gminnej Ewidencji Zabytków.
- 4) 28 września 2020 r. Rada Miejska w Prabutach podjęła Uchwałę Nr XXVI/167/2020 Rady Miejskiej w Prabutach w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Prabuty,
- 5) 10 listopada 2021 r. Rada Miejska w Prabutach podjęła Uchwałę Nr XLIII/279/2021 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ul. Pustej” w miejscowości Prabuty, gmina Prabuty,

- 6) 29 czerwca 2022 r. Rada Miejska w Prabutach podjęła Uchwałę Nr LII/337/2022 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w miejscowości Gdakowo, gmina Prabuty.

W ramach priorytetów: II „Promocja i popularyzacja walorów dziedzictwa kulturowego gminy” i III „Restytucja niematerialnego dziedzictwa kulturowego”, które mają na celu szeroką promocję dziedzictwa kulturowego materialnego i niematerialnego, Gminy Prabuty Gmina Prabuty zrealizowała następujące zadania:

- 1) Koordynowanie publikowania opracowań, map, przewodników, albumów, biuletynów, a także dodrukowywanie wcześniejszych wydawnictw, w których znajdują się m. in. informacje na temat materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego naszego regionu. Są to:
 - „Powiśle. Prabuty 1945-57”, Wyd. Urząd Miasta i Gminy Prabuty, Prabuty 2019 - to pozycja zawierająca archiwalne informacje związane z organizacją powojennego życia na Powiślu. Publikacja powstała m.in. w oparciu o materiały, w tym zdjęcia, nadsyłane przez mieszkańców),
 - wydawana cyklicznie „Gazeta Prabucka” – bezpłatny biuletyn informacyjny Urzędu Miasta i Gminy Prabuty, w którym regularnie ukazują się artykuły o zabytkach i historii ziemi prabuckiej, jak również o dziedzictwie niematerialnym mieszkańców gminy,
 - „Prabuty. Legendy o mieście i okolicy” – pomoc w promocji książki w 2022 r.,
 - "Prabuty - Riesenburg": Gmina w 2020 roku udzieliła pożyczki w kwocie 57000,00 dla Stowarzyszenia Prabuty Riesenburg na wydanie książki, pożyczka została zwrócona, książka otrzymała dofinansowanie unijne.
- 2) Edukacja i popularyzacja wiedzy o regionalnym dziedzictwie kulturowym poprzez:
 - zakup książek historycznych, w tym poświęcone historii Polski XX wieku dla Szkoły Podstawowej 2 im. Obrońców Westerplatte w Prabutach oraz Szkoły Podstawowej im. Kresowian w Rodowie,
 - organizację wykładu dr Grażyny Nawrołskiej pt. „Spacerkiem po dawnych Prabutach” (Burmistrz Miasta i Gminy Prabuty i Prabuckie Centrum Kultury i Sportu we współpracy ze Stowarzyszeniem Społeczno-Kulturalnym Prabuty – Riesenburg) - 21 kwietnia 2022 r.
- 3) Promocja przez Gminę udziału w plebiscycie “Ambasadorki Kultury Pomorza 2022”, który służy rozwijaniu działań z zakresu edukacji regionalnej oraz popularyzacji materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego.
- 4) Zorganizowanie przez Prabuckie Centrum Kultury i Sportu we współpracy z Prabuckim Stowarzyszeniem Kresowiaków I Turnieju szachowego „Pamięci Kresowian”

- 5) Urząd Miasta i Gminy w Prabutach oraz Prabuckie Centrum Kultury i Sportu współorganizowały wraz z Prabuckim Stowarzyszeniem Kresowiaków Rajd Rowerowego "Pamięci Kresowian" (VII rajd – 16.07.2022 r., VI rajd 11.09.2021 r., V rajd 20 lipca 2019 r.)
- 6) Zorganizowanie przez Prabuckie Centrum Kultury i Sportu we współpracy ze Stowarzyszeniem Społeczno – Kulturalnym Prabuty i Miejsko-Gminną Biblioteką Publiczną w Prabutach – Riesenburg *Nocy Muzeów* w ramach obchodzonej w krajach całej niemal Europy *Europejskiej Nocy Muzeów*. W Prabutach impreza ta odbyła się: 15 maja 2021 r. (w programie było: zwiedzanie Bramy Kwidzyńskiej z wystawą Wernera Zebrowskiego, zabytkowe wodociągi miejskie, ruiny zamku, Kościółek Polski), 20 maja 2022 r. (w programie była: promocja książki „Legends o mieście i okolicy”, quiz z nagrodami, koncert organowy w Konkatedrze, fotobudka przy Bramie Kwidzyńskiej).

Fot.

<http://www.prabuty.pl/zapraszamy-na-prabucka-noc-muzeow-2022/>

Podsumowanie

W wyniku przyjęcia *Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Prabuty na lata 2019-2022* realizowane są na bieżąco cele wyznaczone w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Realizacja zadań wyznaczonych przez Gminę Prabuty w programie opieki nad zabytkami powoduje zwiększenie atrakcyjności zabytków na terenie naszej gminy na potrzeby społeczne, edukacyjne i turystyczne, co jednocześnie sprzyja wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami.

Opracowała: Iwona Gołombiowska, 18 lipca 2022 r.